

7-3474

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 — 46935
Konu : Soru Önergesi

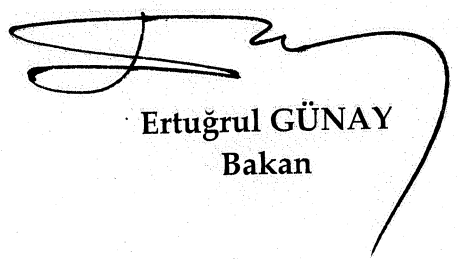
29.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

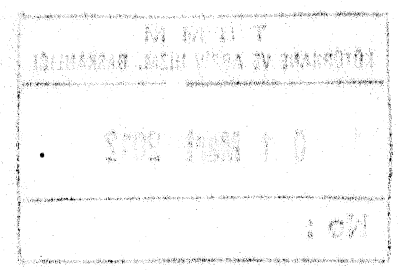
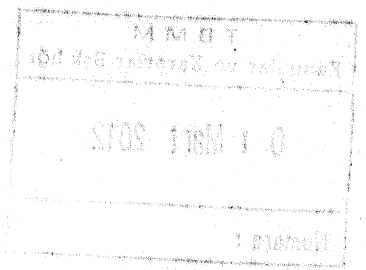
İlgi: 06/02/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 46297 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Prof. Dr. Nurettin DEMİR'in 7/3474 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (7 sayfa)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ PROF. DR. NURETTİN DEMİR'İN 7/3474 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Muğla, arkeolojik kalıntılar yönünden zengin olması dolayısıyla tarihi eser kaçakçılığı ve kaçak kazılar bakımından sık sık öne çıkan bir ilimizdir.

Son 200 yılın en büyük buluntularından Milas'taki Kral Mezarının 3 yıl süren bir kaçak kazı ile talan edilerek eserlerin kaçırıldığı kamuoyunca da bilinmektedir. Bugün bu mezarın duvar resimlerinin kurtarılması için ciddi boyutta paralar ve emek harcanmaktadır. Ülkemizden kaçak kazı ve soygun gibi illegal yollarla yurt dışına kaçırılan eserler ile defineleri geri getirmek için de büyük miktarda para harcanmaktadır. Uluslararası arenada hukuk savaşı verilmektedir. Marmaris'teki ve Bodrum'da yaşanan soygunlar da hala aydınlatılabilmiş değildir.

Çok sayıda uluslararası anlaşma ve sözleşmeye, tüm Dünya ortak mirası olduğu kabul edilerek imza atılan bu eşsiz değerler, bugünün olduğu kadar geleceğimiz olan genç kuşaklar için de bir zenginlik ve esin kaynağıdır. Yer darlığı bahane edilerek, bu değerli eserler depolarda çürümeye bırakılmamalıdır. Halkımızın, turistlerin kültürüne ve bilgisine sunulmalıdır. Muğla Müzesi, bu bölgedeki eser kaçakçılığının engellenmesi ve bölgedeki tüm eserlerin koruma altında sergilenebilmesi için yeniden restore edilmelidir. Ciddi güvenlik önlemleri alınmalıdır.

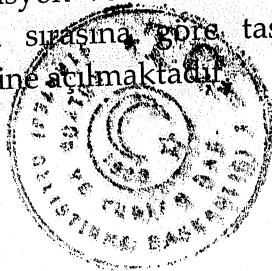
Bu bilgiler ışığında;

SORU 1: Muğla'daki kültürel varlıklarımızla ilgili gerçekçi bir koruma politikası oluşturmak ve "kültür-turizmi yaratmak" konularında Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır? Varsa nelerdir?

CEVAP 1: Ülkemizde bulunan tarihi yapıların korunması, muhafaza edilmesi, tamiri, restorasyonu, aslına uygun yeniden inşası ile ilgili konular 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili yönetmeliklere göre yapılmaktadır.

Mülkiyeti Bakanlığımıza ait ya da Bakanlığımıza tahsisli bütün tarihi yapıların bakım ve onarımları ödeneklerimiz elverdiği ölçüde ele alınmaktadır.

Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce ülkemizde bulunan tarihi yapıların restorasyon ve korunmasına yönelik olarak her yıl Yatırım Programı hazırlanarak öncelik sırasına göre taşınmazların bakım ve onarımları sağlanıp ülke turizminin hizmetine sunulmaktadır.

Kültürel alanda ülkemizin doğal, kültürel ve tarihi değerlerinin ortaya çıkarılması ve korunması, gelecek nesillere aktarılması, turizm alanında ise ülkemizin dünyada lider konuma getirilmesi için Bakanlığımız bünyesinde gerekli politikalar oluşturulmakta ve bu politikalar çerçevesinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda Dünya Miras Listesinde kayıtlı Letoon Antik Kenti'nin de yer aldığı Muğla ilimizde Bakanlığımız izinleri ile 2011 yılında 10 tanesi Türk bilim heyetlerince, 2 tanesi de yabancı uyruklu bilim heyetleri tarafından gerçekleştirilen Bakanlar Kurulu Kararlı 12 adet kazı çalışması gerçekleştirilmiştir.

Antalya ve İzmir ilimiz ile birlikte Bakanlar Kurulu Kararlı kazı çalışmalarının en yoğun olduğu illerimiz arasında olan Muğla'nın gerek kültürel gerekse turizm alanında gelişerek ülke ekonomisine katkı sağlaması, bölgenin sadece doğal güzellikleri ile değil, arkeolojik potansiyeli ile de turizme kazandırılması, Bakanlığımızın görevi olduğu kadar yerel yönetimler ile bölgede faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinin de görevi olmalıdır.

Muğla ilimize 2011 yılında sadece kazı ve yüzey araştırmaları için Bakanlığımızca 4.142.160 TL ödenek aktarımı yapılmış olup, Bakanlığımızın bütçe imkânları doğrultusunda bu rakam her sene artarak devam etmektedir.

SORU 2: Muğla Müzesi ve Muğla'daki diğer ilçe müzeleri için Bakanlığınızın ayırdığı bütçe ne kadardır?

CEVAP 2: Muğla ili ve çevresi ile ilgili olarak;

2011 Yılı Yatırım Programından;

- Muğla Bodrum Sualtı Müzesi CCTV Ve Alarm Sistemleri kurulması,
- Muğla Milas Müzesi CCTV ve Alarm Sistemleri Kurulması,
- Muğla Fethiye Müzesine Nem Alma Cihazı Temini,
- Muğla Marmaris Müzesine Nem Alma Cihazı Temini,
- Muğla Müzesine Nem Alma Cihazı Temini,

İşleri için toplam 281.933 TL ödenek gönderilmiştir. 2012 Yılı Detay Yatırım Programı hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 2011 Yılı Yatırım Programında da yer alan Milas Müzesi Yapımı işine ilişkin Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü adına GELİ (Güney Ege Linyitleri İşletmesi Genel Müdürlüğü) ile 02/11/2010 tarihinde protokol imzalanmış daha sonra konuyla ilgili ek protokol ise 04/01/2011 tarihinde imzalanmıştır.

Bölgenin artan turizm potansiyeli, yapılan ve yapılması öngörülen arkeolojik kazı ve araştırmalar sonucu müzeye intikal eden ve edecek eserlerin muhafazası ile bilimsel usullerle sergilenmesi, aynı zamanda çağdaş müzecilik hizmetlerinin sunulması amacıyla imzalanan protokol uyarınca ihalesi yapılarak sözleşmeleri imzalanan;

-Muğla Milas Arkeoloji Müzesi Mimari, Teşhir Tanzim, Statik, Elektrik ve Makine Tesisatı Projeleri Yapımı,

-Muğla, Milas, Hanedan Mezarı Arkeopark Alanında Bulunan Tescilli Yapıların (159 Ada, 20 Parsel-Uzunuva Karşılama Merkezi, 160 Ada 31 Parsel-Geleneksel Milas Evi Müzesi, 160 Ada 32 Parsel-Etnografya Müzesi, 160 Ada 33 Parsel Halı Müzesi) Teşhir Tanzim, Statik, Mekanik ve Elektrik Tesisatı Projelerinin Yapımı ile 160 Ada, 26 Parseldeki Tescilli Yapının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Teşhir Tanzim, Statik, Mekanik ve Elektrik Tesisatı Projelerinin Yapımı,

-Muğla Milas Hanedan Mezarı Arkeopark alanında bulunan geleneksel yapıların (159 ada 2 parsel-konservasyon merkezi, 159 ada 4 parsel-eser deposu, 159 ada 18 parsel-satış birimleri, 159 ada 19 parsel-idari ve teknik ofisler, 159 ada 27 parsel-kafeterya) rölöve, restitüsyon, restorasyon, mekanik ve elektrik tesisatı projeleri ile Zahire Pazarı Sokağında bulunan geleneksel yapıların (159 ada 24-26 ve 28 parseller) cephe koruma projelerinin yapımı,

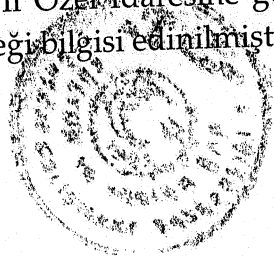
-Muğla, Milas, Hanedan Mezarı Arkeopark Alanında Bulunan Themos Duvarının Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Elektrik Tesisat Projelerinin Yapımı,

İşlerinin sözleşme uyarınca ödemeleri TKİ tarafından yapılacaktır.

Ayrıca, Muğla Marmaris Müzesi Onarımı ve Teşhir Tanzim İşinin 2012 Yılı Yatırım Programında yer alması planlanmakta olup, Yatırım Programının alt açılımı henüz kesinleşmemiştir.

Muğla, Fethiye, Letoon Ören Yeri Zemin Sorunlarının Araştırılması ve Çevre Düzenleme Projelerinin Yapımı; anılan işin ihale dosyası Genel Müdürlük uzmanlarınca hazırlanmış olup, 26/08/2011 tarihli yazımız ile İl Özel İdaresine gönderilmiştir. İl Özel İdaresinin 2012 yılında ihalesi gerçekleştirileceği bilgisi edinilmiştir.

Muğla, Fethiye, Tlos Ören yeri Hâlihazır Harita ve Çevre Düzenleme Proje Yapımı; söz konusu işin ihale dosyası Genel Müdürlük uzmanlarınca hazırlanmış olup, 04/11/2011 tarihli yazımız ile İl Özel İdaresine gönderilmiştir. İl Özel İdaresinin 2012 yılında ihalesi gerçekleştirileceği bilgisi edinilmiştir.

Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünce 2011 ve 2012 yıllarına ait Muğla iline aktarılan ödenekler aşağıda belirtilen tablolarda yer almaktadır.

MUĞLA İLİ 2011 YILI AKTARILAN ÖDENEKLER		
İŞİN KONUSU	HARCAMA YETKİSİ	AKTARILAN ÖDENEK
TAŞIT KİRALAMA İŞİ	18.000,00.-TL	7.500,00.-TL
TEMİZLİK HİZMETİ SATIN ALINMASI İŞİ	345.600,00.-TL	252.831,61.-TL
GÜVENLİK HİZMETİ SATIN ALINMASI	498.000,00.-TL	326.329,82.-TL
2011 YILI MÜZE VE ÖRENYERLERİNİN BAKIM, ONARIM, KÜÇÜK ÇAPLI İHTİYAÇLARI İLE İŞLETME GİDERLERİ (ELEKTRİK, SU, TELEFON, ISINMA) İÇİN TAHSİS EDİLEN ÖDENEK	504.000,00.-TL	210.000,00.-TL
KAZILAR VE YÜZEY ARAŞTIRMALARI	1.363.400,00.-TL	1.363.400,00.-TL
TOPLAM	2.729.000,00.-TL	2.160.061,43.-TL

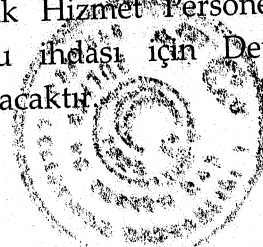
MUĞLA İLİ 2012 YILI AKTARILAN ÖDENEKLER		
İŞİN KONUSU	HARCAMA YETKİSİ	AKTARILAN ÖDENEK
TEMİZLİK HİZMETİ SATIN ALINMASI İŞİ	468.000,00.-TL	0,00
GÜVENLİK HİZMETİ SATIN ALINMASI	600.000,00.-TL	0,00
2012 YILI MÜZE VE ÖRENYERLERİNİN BAKIM, ONARIM, KÜÇÜK ÇAPLI İHTİYAÇLARI İLE İŞLETME GİDERLERİ (ELEKTRİK, SU, TELEFON, ISINMA) İÇİN TAHSİS EDİLEN ÖDENEK	504.000,00.-TL	0,00
TOPLAM	1.572.000,00.-TL	0,00

Muğla ili için Döner Sermaye Yönetim Kurulu Kararınca harcama yetkisi verilmiştir.

SORU 3: Muğla Müzesi'ndeki güvenlik personeli ve arkeolog sıkıntısının giderilmesi ile ilgili ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAP 3: Muğla Müze Müdürlüğünde 657 sayılı Kanuna tabi 1 (Arkeolog) Uzman, 2 Arkeolog, 4 Bekçi ve hizmet alımı ile de 5 güvenlik görevlisi görev yapmaktadır.

Söz konusu birimin ihtiyacı KPS Sınavından, açıktan, kurumlararası veya Bakanlığımızda Arkeoloji Bölümü mezunu olup, değişik unvanlarda görev yapan personel için yapılan unvan değişikliği sınavı yoluyla personel ihtiyacı giderilmesine çalışılacak olup, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesi çerçevesinde 9 adet sözleşmeli Diğer Teknik Hizmet Personeli (Arkeolog, Sanat Tarihçisi, Müze Araştırmacısı vb.) pozisyonu ihdası için Devlet Personel Başkanlığı ile Maliye Bakanlığından talepte bulunulacaktır.

SORU 4: 21. Yüzyıl başlarında olduğumuz süreçte halen ülkemizin "iller bazında kültür envanteri" tamamlanamamıştır. Envanterin tamamlanması için Bakanlığınızın çalışması var mıdır?

CEVAP 4: Bakanlığımız tarafından ülkemizde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının tespiti çalışmaları 2863 sayılı Kanunun 7'nci maddesi ve buna bağlı olarak çıkarılan 10/08/1984 tarihli ve 18585 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" doğrultusunda sürdürülmektedir. Yapılan çalışmalar Bakanlığımız arşivlerinde saklanmakta olup, her türlü araştırma için kullanıma açıktır.

Konuyla ilgili olarak çağdaş teknolojiye uygun olarak, daha önceki yıllarda elde edilmiş veriler ile yeni elde edilen verilerin sayısal ortama aktarılarak internet ortamında kullanılmasını sağlamak için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.

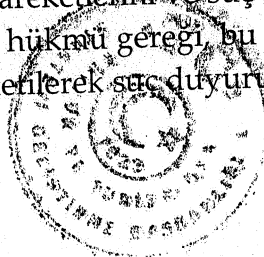
Bu kapsamda 2011 yılı Kasım ayına kadar 10.048 adet arkeolojik sit, 1273 doğal sit, 247 adet kentsel sit, 153 adet tarihi sit, 31 adet kentsel arkeolojik sit, 60.700 adet sivil mimarlık örneği, 8480 adet dini mimarlık örneği, 9485 adet kültürel yapı, 2453 adet idari yapı, 1022 adet askeri yapı, 3303 adet endüstriyel ve ticari yapı, 3201 adet mezarlık, 227 adet şehitlik, 313 adet anıt ve abide, 6808 adet doğal varlık, 1958 adet kalıntı ve 60 adet sokak tescil edilerek 2863 sayılı kanun kapsamında koruma altına alınmıştır.

SORU 5: Bugün define avcıları, ileri teknoloji donatılmış dedektörler kullanmaktadır. Dedektör kullanımı yasaklanması ile ilgili önlemler alacak mısınız?

CEVAP 5: Metal dedektör adı verilen ve cihazların kullanımının denetim altına alınabilmesi için hazırlanan "2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı" Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Söz konusu tasarı taslağında metal dedektörlerin ruhsatlandırılması, kullanılması ve el konulması hakkında düzenlemeye gidilmiş olup, taslak değerlendirme aşamasındadır.

Bunun yanı sıra, 2007 yılından beri, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 16'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Tüketiciyi aldatıcı, yanıltıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, tüketicinin can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici (...)reklam ve ilanlar ve örtülü reklam yapılamaz" hükmü gereği, bu durumlarla karşılaşıldığında konu ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına iletilerek suç duyurusunda bulunmaktadır.

Ayrıca, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu konuyla ilgili bilgilendirilmiş olup, yapılan izlemelerde kültür varlıklarının tahrip edilmesi veya yasa dışı yollarla edinilmesine ilişkin olası yayınların önüne geçilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.

SORU 6: Eski eser kaçakçıları ve yağmacılarına verilen cezaların yeniden düzenlenerek, caydırıcılık etkisi verecek düzeyde ağırlaştırılması ile ilgili Bakanlığınızın çalışması var mıdır?

CEVAP 6: Ülkemizde kültür varlıkları 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında korunmaktadır. Bu kanunun "İkramiyeler ve Cezalar" başlıklı 6. Bölümünde, kültür varlıklarına karşı işlenen suçlar yaptırıma bağlanmaktadır.

Buna göre;

Madde 65- (Değişik madde: 23.01.2008-5728 S.K./408.mad)

a) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarara uğramalarına kasten sebebiyet verenler iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.

Bu fiiller, korunması gerekli kültür ve tabiat varlığını yurt dışına kaçırmak maksadıyla işlenmiş ise, verilecek cezalar bir kat artırılır.

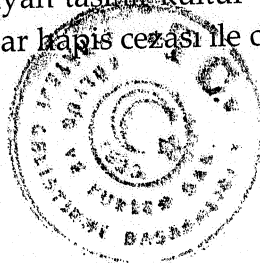
(...)

Madde 67- (Değişik madde: 23/01/2008-5728 S.K./410.mad)

Kültür ve tabiat varlıklarıyla ilgili olarak bildirim yükümlülüğüne mazereti olmaksızın ve bilerek aykırı hareket eden kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Bildirimi yapılmamış olan kültür ve tabiat varlığını satışa arz eden, satan, veren, satın alan, kabul eden kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu durumda birinci fıkrada tanımlanan suçtan dolayı ayrıca cezaya hükmolunmaz.

Ticareti yasak olmayan tasınır kültür varlıklarının izinsiz olarak ticaretini yapan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Madde 68- (Değişik madde: 23.01.2008-5728 S.K./41 l.mad.)

Kültür ve tabiat varlıklarını bu Kanuna aykırı olarak yurt dışına çıkaran kişi, beş yıldan on iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Madde 74- (Değişik madde: 23.01.2008-5728 S.K./416.mad.)

Kültür varlıkları bulmak amacıyla, izinsiz olarak kazı veya sondaj yapan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Hükümleri yer almaktadır.

Bilindiği üzere bir suçun "ciddi suç" tanımına girmesi için, en az dört yıl hapis cezasının ön görüldüğü bir yaptırımın tanımlanmış olması gerekir. Yukarıda yer alan kanun maddelerinden, bu suçun ciddi suçlar boyutunda ele alındığı anlaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra suçun organize olması ve sınır aşan bir durumun oluşması halinde ülkemizin 2003 yılında taraf olduğu "Birleşmiş Milletler Sınır Aşan Örgütlü Suçlarla Mücadele" anlaşması maddelerinin uygulanması sağlanmaktadır.

Kanuni düzenlemelerin hem caydırıcılık niteliği hem de ceza adaleti niteliğiyle yeterli görülmekte, ancak bu konuda uzman adli makamların ihdas edilmesi yoluyla bu hukuki düzenlemelere ilişkin uygulamaların daha kontrollü yapılabileceği değerlendirilmektedir.

SORU 7: Müze Müdürleri değişirken değişen müdürler arasında eserler tek tek sayılarak mı teslim alınmaktadır?

CEVAP 7: Müze Müdürlerinin görev değişimi sırasında eserler ile ilgili olarak sayım işlemi gerçekleştirilmekle beraber, görevi devredecek müze müdürü üzerinde zimmetli eser bulunması halinde sadece bu eserlere yönelik sayım işlemi gerçekleştirilmektedir.

SORU 8: Arkeolojik kalıntılar yönünden zengin bir kültür şehri olan Muğla'da il merkezinde neden bir il müzesi kurulmamaktadır?

CEVAP 8: Bakanlığımıza bağlı olarak Muğla il Merkezinde mevcut durumda Muğla Müzesi Müdürlüğü bulunmakta olup, müzede hem arkeolojik hem de etnografik nitelikli eserler sergilenmektedir.

